

ERIO

Goiz-argitez mitxeletak
poparean eukan ega
ta alai ebillen goi-min;
esi ertz egoan, baiña,
pozoi kaikuz ornidua,
aren zain erio gaizkin:
osto gaiñ eban atzitu,
kana sar-azoaz gordin.

Odoletan dakust gero,
ego dardara ostean,
esi ertzeko mugita.
Iruntzak laztandu dauan
bedar izpian gaixoa,
illik datza mitxeleta.
Au olan ikusiz ba-dot
biotzean nik arreta.

Agiraka egin dautsot
erio il-zaleari.
Erantzun ordeztuak
ortzak daustaz erakutsi.
Txamarraz doa Jantzia,
ta onan diño gaiztoak:
«Zomorro naiz gizon, ziur,
nitzat dira kidekoak».

Edur ikara atean,
ontzak garrasia otzez,
guda oiñean itzala...
Aurtxoak oiñaze kuman,
ezin estalirik ama
barruan dauan tamala...
Erio latz!, uluz dauskuk
josten izadi azala.

Esi ondoko bedartza!
Lurpean gorri odola!
Txakurra zaunka atetik...
Mamu egalari gaixo:
goizaren argia yatzu
luzatzen abar artetik...
Odol ixuria taup-taup,
eta urbil lorak itunik.

SARATSA TA ITXAROPENA

Eleizara begira zelai deuna, il-iri;
negar-iturri, bertan saratsa dagiri:
adar gailliak bera,
uluak ortzera.

* * *

Iltxinta aldarri baten gaillur goenean...
Ixillik, urrats-labur, illetari talde;
samin-gezi lakatza ozka biozpean,
kutunak ikustera doa itegiralde.
Aizeño lora gaiñez,
laban, jostalari,
lerazko zinkuriñez
dabil gogaikarri.

Obi asko dakustaz saillez ta zearka;
ona, ikusle, txiro bat, apaiñik bakoa,
ama bere aurrean, ler-zori, otoika...
Oarge, matrail bera, darorko maikoa.
Illen biztokitik at,
gero ta miñago,
karnaba oiñazdun bat
txintaketan dago.

Gorbei ez daukagu beti txapel zuri
ezta Eretza be odei-moltzo arrez.
Aro ori laburra dok, iraitzekoa;
zerbait atsedendu, ta jarrai bearrez,

Baiña ik, kaskarin lez ergel, eugan dagi
«Poz-aro yoagu, betor atsegiña;
irrits-ala, josta-ardoa dedagun,
azkeak gaitazan oian-sai adiña».

Ta besteratuko aun erio-untzi
nundikan dabillen bai al dakik, gero?
Ara: gaur, lurruna-bide, bizkor gabiz;
ainbeste ostera yagizak uñero.

Ardurage ori, abil bildurpean.
Untzi gaizkor ori el oi dok ixiltsu,
ebasle gisan, ta txisturik jotzeka.
Bide-zorroa gert ez-ta, dei ba'zaitu?

Zorro-gertokia ba-dogu arean;
masti beti jator, —Eleiza kistarra—.
An sar ta gabiltzan, naitara dastatuz
aienen odola, —jainkozko eskarra—.

ILLUNPEAN ZEAR

Illunpean zear zurbil doaz
senar-emazte bi gazteak;
ibilmin doaz ta dardarti,
etsai baltzaren bildurpean
gorputz-arimak izu gorri;
izarrak goian dizdiz illa,
arnas-ots baten basa-pizti.

Alboan zabal eremua...
Autsa arrotuaz dabiltz azkar;
axerdak dardar aize ikutuz,
otoitza yake arei ezti,
ezpan ertzean eder urtuz;
aspertu barik triki-traka,
biotz-jario alkar ustuz.

Asto gaiñean doa andrea,
larrosa begi biak ñirñir;
bular ondean daroa aurre,
ama baiño be ederrago,
eztia baizen leun-samurra;
auzoan doa, pausu lerdin,
kemen aundiko, zut, senarra.

Noizka gazteak biotz baikor
emaztea nai dau poztazo.
Urrun, goia asi yake urdintzen,
baita be uri baten torre
t'etxe garaiak argiratzen.
Jose ta Mari dira, igesi,
Aigito'raiño laster eltzen.

LARROSA LEGOR

Ene biotz edermin, goazen atera
egarri bizi au pizkat arintzera.

Negu buru soil ta arnas otza joan da-ta,
gabiltzan landara aize billa eta arbazta.

Zelaien loratzea! Oro erne-naia:
Izadi amandrenen berbizte garaia.

Dana bitzta barri. Lurraren antzalda!
Negu'k illik eukana barriro biztu da.